

FIȘA DISCIPLINEI
CIVILIZAȚII PREISTORICE ȘI ANTICE PE TERITORIUL ROMÂNIEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea / Departamentul	Istorie / Istorie
1.3 Catedra	-
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	ISTORIE IF

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	CIVILIZAȚII PREISTORICE ȘI ANTICE PE TERITORIUL ROMÂNIEI						
2.2 Titularul activităților de curs	CONF. UNIV. DR. VASILE COTIUGĂ (PARTEA I), PROF. UNIV. DR. NELU ZUGRAVU (PARTEA A II-A)						
2.3 Titularul activităților de seminar	LECT. UNIV. DR. ANDREI ASĂNDULESEI (PARTEA I), PROF. UNIV. DR. NELU ZUGRAVU (PARTEA A II-A)						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	6	din care: 3.2 curs	3	3.3 seminar/laborator	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	84	din care: 3.5 curs	42	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					6
Examinări					10
Alte activități.....					x
3.7 Total ore studiu individual	66				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	X
4.2 de competențe	X

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	X
5.2 de desfășurare a seminarului	X

6. Competențe specifice acumulate

6.1 Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> Regăsirea informației despre trecutul istoric. Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din bibliografia secundară. Utilizarea metodologiei de bază a unor științe auxiliare ale preistoriei (arheologiei) și istoriei antice (numismatica, epigrafie, papirologie etc.) Utilizarea adecvată a bazelor metodologiei cercetării arheologice teoretice (principiile analogiei, tipologiei, cronologiei, stratigrafiei) și practice, de teren.
6.2 Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor intrinseci și extrinseci ale învățării continue.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înțelegerea fenomenelor istorice din spațiul carpato-danubiano-pontic din preistorie până la începutul Evului mediu.
7.2 Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea izvoarelor istorice și a bibliografiei fundamentale referitoare la perioada studiată. Însușirea noțiunilor istorice și a terminologiei specifice. Formarea limbajului de specialitate și a gândirii istorice.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere în studiul civilizațiilor preistorice de pe teritoriul României	Expunerea	Material didactic: power-point
Epoca vânătorilor și culegătorilor. Paleoliticul pe teritoriul României	Expunerea	Material didactic: power-point
Primii agricultori ai Europei. Neoliticul pe teritoriul României	Expunerea	Material didactic: power-point
Cuprul și primii metalurgi în spațiul balcanic. Eneoliticul pe teritoriul României	Expunerea	Material didactic: power-point
Emergența Europei antice. Fenomenul de indo-europeanizare în spațiul nord balcanic	Expunerea	Material didactic: power-point
Războinicii epocii bronzului în spațiul carpatic.	Expunerea	Material didactic: power-point
Civilizația primei epoci a fierului pe teritoriul României	Expunerea	
Civilizația greacă pe teritoriul României	Expunerea; explicația; comentarea izvoarelor	Material didactic: power-point
Civilizația geto-dacică	Expunerea; explicația; comentarea izvoarelor	Material didactic: power-point
Civilizația romană pe teritoriul României (I): cucerirea romană și consecințele ei imediate: formarea și istoria provinciilor Moesia Inferior și Dacia	Expunerea; explicația; comentarea izvoarelor	Material didactic: power-point
Civilizația romană pe teritoriul României (II): consecințele de lungă durată ale cuceririi romane: romanizarea, formarea romanității orientale; etnogeneza românilor	Expunerea; explicația; comentarea izvoarelor	Material didactic: power-point

Civilizația romano-bizantină pe teritoriul României: Dobrogea (provincia Scythia Minor) în secolele IV-VII	Expunerea; explicația; comentarea izvoarelor	Material didactic: power-point
Civilizația post-romană și „barbară” pe teritoriul României	Expunerea; explicația; comentarea izvoarelor	Material didactic: power-point
Bibliografie: <i>Istoria Românilor</i> , vol. I, <i>Moștenirea timpurilor îndepărtate</i> , București, 2001 [2010]; vol. II, <i>Daco-romani, romanici, alogeni</i> , București, 2001 [2010]. Cunliffe, B., (ed.), <i>The Oxford Illustrated History of Prehistoric Europe</i> , Oxford University Press, 2001. Dumitrescu, Vl., Vulpe, Al., <i>Dacia înainte de Dromichetes</i> , București, 1988. Petolescu, C. C., <i>Dacia - un mileniu de istorie</i> , București, 2010. Petolescu, C. C., <i>Formarea poporului român și a limbii române</i> , București, 2019. Preda, C. (coord.), <i>Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României</i> , București, vol. I (A-C), 1994; vol. II (D-L), 1996; vol. III (M-Q), 2000. Ursulescu, N., <i>Începuturile istoriei pe teritoriul României</i> , Iași, 2002. Vulpe, Al., <i>Protoistoria României</i> , București, 2020.		

8. 2 Seminar	Metode de predare	Observații
Seminarii introductive	Expunerea; comentarea izvoarelor; conversația	Material didactic: lucrări, power-point
Materialitatea și spiritualitatea în Paleolitic pe teritoriul României	Expunerea; comentarea izvoarelor; conversația	Material didactic: lucrări, power-point
Manifestări culturale în Neolitic pe teritoriul României	Expunerea; comentarea izvoarelor; conversația	Material didactic: lucrări, power-point
Evoluția culturală în Eneolitic pe teritoriul României	Expunerea; comentarea izvoarelor; conversația	Material didactic: lucrări, power-point
Civilizații ale epocii bronzului pe teritoriul României	Expunerea; comentarea izvoarelor; conversația	Material didactic: lucrări, power-point
Prima epocă a fierului pe teritoriul României	Expunerea; comentarea izvoarelor; conversația	Material didactic: lucrări, power-point
Grecii din Pontul Stâng. Raporturile politice greco-getice în epoca elenistică. Interpretări de texte	Expunerea; comentarea și interpretarea izvoarelor epigrafice și literare; conversația; explicația	Material didactic: power-point
Religia geților. Comentariu de text	Expunerea; comentarea și interpretarea izvoarelor literare; conversația; explicația	Material didactic: power-point
Izvoarele războaielor daco-romane (I): Columna lui Traian	Expunerea; comentarea și interpretarea reliefului istoriat al Columnei, a izvoarelor literare, epigrafice, numismatice, arheologice; conversația.	Material didactic: power-point
Izvoarele războaielor daco-romane (II): Monumentul de la Adamclisi	Expunerea; comentarea și interpretarea monumentului triumfal de la Adamclisi, a izvoarelor literare, epigrafice, numismatice, arheologice; conversația.	Material didactic: power-point
Părăsirea Daciei de către romani în lumina izvoarelor literare: context istoric, caracter, consecințe, istoriografie	Expunerea; comentarea și interpretarea izvoarelor literare; conversația.	Material didactic: power-point
Creștinismul pe teritoriul României în secolele III-VIII	Expunerea; comentarea și interpretarea izvoarelor li-	Material didactic: power-point

	terare, epigrafice și arheologice; conversația.	
Bibliografie:		
Comșa, E., <i>Neoliticul pe teritoriul României. Considerații</i> , București, 1987.		
Cotiugă, V., <i>Locuințele eneolitice de pe teritoriul României</i> , 2015.		
László, A., <i>Începuturile epocii fierului la est de Carpați</i> , București, 1994.		
Păunescu, Al., <i>Evoluția uneltelor și armelor de piatră cioplită descoperite pe teritoriul României</i> , București, 1970.		
Petolescu, C. C., <i>Dacia și Imperiul Roman. De la Burebista până la sfârșitul Antichității</i> , București, 2000.		
Ursulescu, N., <i>Contribuții privind neoliticul și eneoliticul din regiunile est-carpătice ale României</i> , vol. I, Iași, 2000.		
Vulpe, R., <i>Columna lui Traian, monument al etnogenezei românilor</i> , București, 1988; ed. engleză, București, 2002.		
Zugravu, N., <i>Istoria romanității nord-dunărene (secolele II-VIII). Contribuții la etnogeneza românilor</i> , Iași, 1994.		
Zugravu, N., <i>Geneza creștinismului popular al românilor</i> , București, 1997.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul acestei discipline este coroborat cu așteptările comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului (muzee, institute de arheologie și istorie, unități școlare, agenții de turism, direcții județene ale patrimoniului etc.). Cursul urmărește să ofere studenților o mai bună pregătire în domeniu, înțelegerea fenomenelor istorice aferente temei, precum și dobândirea de competențe profesionale specifice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere
10.4 Curs	Participarea activă la procesul didactic; însușirea corespunzătoare a cunoștințelor	Evaluare pe parcurs (scris și oral) (25%), examen final (scris și oral) (25%).	50%
10.5 Seminar	Activitate seminarială: <ul style="list-style-type: none"> • prezență (80% prezență obligatorie pentru acceptarea în examen; absența presupune refacerea activității seminariale); • lucrare seminarială 	Evaluare pe parcurs (scris și oral) (25%), activitate seminarială (25%).	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la discuții, calitatea referatelor, însușirea noțiunilor de bază, observațiile personale.			

Data completării:

26.09.2024

Titulari de curs:

Conf. univ. dr. Vasile COTIUGĂ
Prof. univ. dr. Nelu ZUGRAVU

Titulari de seminar:

Lect. univ. dr. Andrei ASĂNDULESEI
Prof. univ. dr. Nelu ZUGRAVU

Director de Departament,
Conf. univ. dr. Adrian VIȚALARU